

Radio e televisiun per tuts

SRG SSR vul trasparenza

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

■ **Sin la dira e contraversa critica cunter radio e televisiun respunda la SRG SSR cun daplì trasparenza e dialog. Ella accentuescha sia rolla da solidaritad e da coesiun tranter las quatter culturas linguisticas da la Svizra.** Sut il timun da *Ladina Heimgartner*, la directura da Radio e Televisiun rumantscha (rtr), han exponents da la SRG SSR elavurà in document d'infurmaziun e discussiun davart la muntada e l'incumbensa da l'instituziun naziunla sut il num «Per tuts». Ier ha il directur general *Roger de Weck* preschentà en il center da medias a Berna il resultat dal studi ed avert la discussiun surlonder. Il directur general ha punctuà la rolla centrala da la SRG SSR da garantir la medema infurmaziun – independenta, objectiva e d'alta qualitad – per la Svizra tudestga, franzosa e taliana. Vitiers vegn in program adattà per la Svizra rumantscha.

Solidarità envers las minoritads

Da las 1,2 milliardas francs che ha a disposiziun la SRG SSR derivan 75% da las taxas che mintga chasada sto pagar, 25% porta la reclama. La gronda part da la Svizra, la Svizra tudestga (ca.70%), retschaiva 45% da la summa numnada e 55% stattan a disposiziun da la Svizra latina. Concret munta quai 520 milliuns francs u 43% per la Svizra tudestga che contri-

buescha 73% a las entradas. La Svizra romanda survegn 390 milliuns francs u 33% da las taxas; ella porta 23% da las taxas. Per la Svizra taliana metta a disposiziun la SRG SSR 260 milliuns francs u 22% da las taxas. La cumpart rumantscha survegn 25 milliuns francs u 2%. Nagin possia eruir la decisiun da quella repartiziun dals meds finansials e nagin haja fin uss mess en dumonda quella formula magica, ha constatà de Weck. Il directur general ha er explorà che en discussiuns e posiziuns davart incumbensa e program da la SRG SSR possian ins magari avair l'impressiun che la Svizra existia be dal linguatg tudestg.

Plafonament da las taxas

Cussegliera federala *Doris Leuthard* ha menziunà en il cussegl dals chantuns ch'ella possia ir d'accord cun in plafonament da las taxas per la SRG SSR. de Weck va d'accord cun quella constataziun e fa attent a las considerablas stentas per reducir ils custs. Var 12% ha l'administraziun spargnà en favur da l'infurmaziun schurnalistica. Durant ils proxims onns vegn reduci il dumber dal personal per 250 persunas. Ulteriurs custs vul la SRG SSR spargnar cun diversas cooperaziuns.

La Svizra rumantscha en buna situaziun

La Svizra rumantscha (rtr) occupa actualmain 170 persunas en

temp cumplain u parzial. Quai è ina buna situaziun che lubescha in program da radio cumplain, pia di e notg, constatescha Ladina Heimgartner, la directura dad rtr, envers l'Agentura da novitads rumantscha a Berna. La notg vegn il program garantì cun meds tecnics ed rtr surpiglia las novitads da lingua tudestga. Satisfatga e la directura er che la Svizra rumantscha è preschenta mintga di er en la televisiun cun ina curta contribuziun. Bunas experienschas ha rtr er fatg cun l'infurmaziun en scrit en la pressa e sin l'internet en rumantsch grischun. Heimgartner è er leda ch'ella na sto uschia betg avair in correctorat en tschintg idioms. Tar las emissiuns avain nus 15% rg, 25% tudestg ed il rest en ils idioms. Cunsienta da la gronda part dals Rumantschs en la Bassa vul ella provar d'infurmar meglier davart l'access al program rumantsch. Sut «rtr.ch» pon ins retschaiver las emissiuns en tut la Svizra, schizunt en tut il mund.

Er davart ils custs è transparenta la SRG SSR. Sin internet pon ins prender invista dals custs da las singulals emissiuns. Uschia ha custà l'infurmaziun davart las elecziuns en il parlament federal ad rtr 60 000 francs. Cuntrasts custan en la media 30 000 francs l'onn, contravers e pled sin via 8000 francs. Radio Rumantsch var trais milliuns francs l'onn ed il «Telesguard» 2,1 milliuns francs.

Ladina Heimgartner, la directura da Radio e Televisiun Rumantscha, è conscienta da la gronda part dals Rumantschs en la Bassa ed ella vul provar d'infurmar meglier davart l'access al program rumantsch